Koepel Sociaal Domein
EDAM - VOLENDAM

Volendam, 13 juli 2022

T.a.v.:
Pascal van der Bol – p.van.der.bol@edam-volendam.nl
Daniël Specker – d.specker@edam-volendam.nl
Paul Peter Lindner – p.lindner@edam-volendam.nl
Joeri Kempen – j.kempen@edam-volendam.nl

Betreft: gevraagd advies KSD ter zake van het concept Integraal beleidskader Sociaal Domein d.d. 20 juni 2022.

L.S.,
Na bestudering van het concept Integraal beleidskader Sociaal Domein door projectgroep Zorg en vervolgens door de KSD, komt deze laatste tot de volgende bevindingen en aanbevelingen.

Onderwerpen

I. Inhoudsopgave op blz. 1.

De volgende hoofstukindeling wordt voorgesteld:
Het Voorwoord hoort geen hoofdstuknummer te hebben.
Hfdst 2 wordt dan hfdst 1
Hfdst 3 wordt hfdst 2
Paragraaf 3.4 = paragraaf 2.4 Onze definities is overbodig. Het waarom wordt nader toegelicht.
Hfdst 3 Proces
Hfdst 4 Opgaven en doelen
Par. 4.1 Versterken partnerschap
" 4.2 Bestaanszekerheid
" 4.3 Toegankelijkheid
" 4.4 Preventie
" 4.5 Samenkracht
Hfdst 5 Uitvoeringsprogramma's (wordt toegelicht)
Par. 5.1 Versterken partnerschap

" 5.2 Bestaanszekerheid
" 5.3 Toegankelijkheid
" 5.4 Preventie
" 5.5 Samenkracht
Hfdst 6 Monitoring
Hfdst 7 Wettelijk kader
Hfdst 8 Begrippenlijst

II. Voorwoord

Benoem in het Voorwoord heel uitdrukkelijk alle woonkernen in de gemeente Edam-Volendam, inclusief het gemeentelijk deel van De Purmer. Volsta vervolgens met het noemen van de of onze gemeente i.p.v. herhaling gemeente Edam-Volendam.

III. Aanpassing huidige paragraaf 3.1 Visie en missie en paragraaf 3.4 Onze definities

Concretiseer Visie en missie in par. 3.1 voor onze gemeente m.b.v. de inhoud van het document Aanbesteding voorliggend veld van 28 april 2022. Dan kunnen de begrippen visie en missie in par. 3.4 vervallen. In een aparte begrippenlijst kunnen de algemene definities van deze begrippen omschreven worden.
De definitie van Opgave kan vervallen omdat in hfdst 5 Opgaven en doelen heel specifiek aandacht wordt besteed aan de verschillende aspecten benoemd in de afzonderlijke paragrafen.

IV. Uitvoeringsprogramma's

Maak van Uitvoeringsprogramma's in par. 3.4 een apart hoofdstuk 5 met de actiepunten uit de verschillende paragrafen van hfdst 4 Opgaven en doelen als basis. Immers, deze actiepunten zijn als het ware de spaken in het wiel (van visie en missie). Gebruik in hfdst 5 het begrip indicatoren als ijkpunten tijdens het uitvoeringsproces van de programma's.

Er kunnen twee soorten uitvoeringsprogramma's worden onderscheiden:
1. Aangestuurd vanuit de wetten genoemd in hfdst 7 Wettelijk kader;
2. Op basis van de actiepunten genoemd in hfdst 4 Opgaven en doelen.

Met betrekking tot uitvoeringsprogramma's o.b.v. de actiepunten zou voor de duidelijkheid en overzichtelijkheid een routekaart kunnen worden bedacht waarop wordt aangegeven:
a) per Opgave welke prioriteiten aan de doelen en de daaronder genoemde actiepunten* gesteld worden in de huidige collegeperiode: tijdspad direct, op korte termijn en (aanvang) middellange termijn en/of lange termijn. De gemeente is inmiddels al begonnen met de aanbesteding van inrichting wijksteunpunten en buurtkamers door de SMD, waarvan een bijlage is bijgevoegd;
b) bemensing;
c) beschikbare budgetten;
d) integreer de opbrengst participatiebijeenkomst in de uitvoeringsprogramma's.

* Zie documenten d.d. 28 april 2022: integrale opgaven voor het Sociaal Domein, doorontwikkeling samenleving & BSL, schets organisatie WSP enz.

Ad a. Voorkomen wordt dat opgaven en doelen worden geformuleerd die in de collegeperiode niet gerealiseerd (kunnen) worden.

V. Wijksteunpunt (WSP), Breed Sociaal Loket (BSL) en buurtkamer

De inwoner wordt centraal gezet. De inwoner kan met zijn vraag of vragen terecht bij het WSP, BSL of buurtkamer.
In het schema op pag. 6 bij Zelf staat: Inwoners die ondersteuning nodig hebben zijn **ook eerst zelf aan zet om passende hulp te krijgen.** Naar onze mening zijn er veel, vooral oudere inwoners die niet of niet goed weten waar ze in eerste instantie voor welke hulp moeten zijn. Daarom, concretiseer waar de inwoner terecht kan met zijn vraag. Daarmee wordt voldaan aan een van de randvoorwaarden om de zelfredzaamheid te organiseren. Een hulpmiddel hiertoe is een (geplastificeerde) kaart met adressen, telefoonnummers en e-mailadressen welke jaarlijks bij de inwoners wordt bezorgd (te vergelijken met het ophaalschema voor grof vuil en groente- en tuinafval).

VI. Uitvoeringsprogramma's

Uit het hoofdstuk Opgaven en doelen kunnen o.i. de volgende uitvoeringsprogramma's worden afgeleid. Het lijkt ons nuttig deze op deze manier en in een oogopslag bij elkaar te zien.

Par. 5.1 Versterken partnerschap

1) Professionalisering ondersteuningsnetwerk.
2) Facilitering goede sociale kaart d.m.v. ontwikkeling digitaal portaal.
3) De gemeente organiseert bijeenkomsten ter bevordering en ondersteuning van netwerken van partners van de gemeente.
4) De gemeente neemt de regie in het op elkaar afstemmen van processen en gegevensuitwisseling, waarbij verschillende organisaties betrokken zijn.
5) Doorontwikkeling van het BSL.

Par. 5.2 Bestaanszekerheid

1) Onderzoek naar redenen waarom ondernemers kwetsbaar worden en vrezen voor het voortbestaan van hun onderneming.
2) Vinden van passende oplossingen voor de (dreigende) energiearmoede bij inwoners/huishoudens.
3) Activeren van mensen die nu niet werken, maar de stap naar werk wel kunnen zetten.
4) Verder in kaart brengen van de schuldenproblematiek en bouwen aan een integraal uitvoeringsprogramma om schulden eerder te signaleren en waar mogelijk zelfs te voorkomen.
5) Via beheersing van de Nederlandse taal, participatie en (betaald) werk de inburgeraars helpen bij het opbouwen van bestaanszekerheid.

Par. 5.3 Toegankelijkheid

1) Werken aan een nieuwe opzet voor laagdrempelige toegang bij wijksteunpunten en buurtkamers. Inmiddels is bekend dat de SMD dit op poten gaat zetten. Zie bijlage.
2) Doorontwikkeling van het CJG zodat ouders met opvoedingsvragen daar laagdrempelig terecht kunnen.
3) Terugdringen van wachtlijsten binnen de Jeugdwet en Wmo en het organiseren van passende overbruggingshulp.
4) Werken aan een beter toegankelijke leefomgeving in samenwerking met de partners uit het fysieke en sociale domein.
5) Gemeente en samenwerkingspartners verbeteren de online beschikbaarheid en vindbaarheid van informatie ten behoeve van alle genoemde uitvoeringsprogramma's, alsmede hulp bieden aan niet-digitaal vaardige inwoners.
   Zie bijlage Volkskrantartikel "Minister zet vol in op de digitale zorg voor hulpbehoevende ouderen" d.d. 5 juli 2022.
6) De gemeente zoekt samen met verenigingen, de vrijwilligerscoördinator en het cultuurplatform naar passende oplossingen voor het (dreigende) tekort aan vrijwilligers.
7) De gemeente maakt samen met de partners sport en bewegen voor iedereen mogelijk.

Par. 5.4 Preventie

1) Het hoog houden van de fysieke, mentale en sociale zelfredzaamheid van de inwoners, hetgeen leidt tot een positieve gezondheid en beheersbaar houden van de kosten van het sociaal domein.
2) Gemeente en onderwijspartners brengen meer lijn in een gevarieerd voorlichtings- en activiteitenaanbod van het programma "Samen beter" voor jeugdigen en hun ouders.
3) Voortzetting van het programma LEF.

Par. 5.5 Samenkracht.

1) Vergroten van de erkenning voor het intensieve en belangrijke werk van mantelzorgers.
2) Faciliteren van inwonersinitiatieven en vrijwilligerswerk.
3) Het thema inclusiviteit een rol geven in de programma's op scholen, in buurtkamers, bij sport en cultuur en in de uitvoering met de samenwerkingspartners van de gemeente.
4) Het vinden van manieren om de schaamte bespreekbaar te maken en zwijgcultuur te doorbreken.
5) Het met partners (scholen, sportorganisaties, CBW, Team Sportservice enz.) organiseren van initiatieven om eenzaamheid onder jongeren en ouderen terug te dringen.
6) Het organiseren van ondersteuning van mantelzorgers, o.a. via respijtzorg, registratie van mantelzorgers en verbetering van informatievoorziening naar mantelzorgers. SMD, WWP en respijtzorg in Het Buitenhuis houden zich daar al mee bezig. \
   Zie bijlage over Het Buitenhuis.

VII. Diversen

Blz. 16 Middelengebruik op de agenda. Laatste alinea: “Alleen samen met de inwoners (jong en oud), bedrijven, verenigingen, instellingen……”. Moeten horecabedrijven niet expliciet genoemd worden?

Begrippenlijst: al eerder genoemd. Neem daarin van enkele termen de definities op. Geef ook aan wat wordt bedoeld met outreachend (blz. 7) en NSOB (blz. 8). Overigens, is er een Nederlandstalig synoniem voor outreachend?

O.i. is het verstandig halverwege de collegeperiode een evaluatiemoment in te lassen. Wellicht is het nog beter vaker te evalueren in geval van uitvoering van verschillende programma’s met een korte(re) doorlooptijd.

Hoogachtend namens de KSD,

Drs. J.H.C.M. Tol, voorzitter C.H.M. Schilder, secretaris

Bijlagen:
- aanbesteding doorontwikkeling wijksteunpunt gewonnen door SMD d.d. 29 juni 2022;
- Volkskrantartikel “Minister zet vol in op digitale zorg voor hulpbehoevende ouderen;
- Eigentijdse respijtzorg in Het Buitenhuis.

Secretaris Koepel Sociaal Domein Edam-Volendam
C.H.M. Schilder, Dirk Visstraat 2, 1132 XJ Volendam
Tel.: 06-51865779. E-mail: casschilder@ziggo.nl